

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Jany Henčekovej, PhD. v právnej veci navrhovateľky: **J. L.**, bytom M., zastúpenej H. M., bytom Š., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni, ústrediu**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava o **vdovský dôchodok**, na odvolanie navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2010, č. k. 6Sd 23/08-80, jednohlasne takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 9. júna 2010, č.k. 6Sd 23/08-80, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd rozsudkom z 9. júna 2010, č.k. 6Sd 23/08-80, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X. zo dňa 2. januára 2008, ktorým odporkyňa podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov a podľa § 65

ods. 1 a § 74 ods. 1 zákona č. 99/1948 Sb. o národnom poistení v znení neskorších predpisov zamietla žiadosť navrhovateľky o vdovský dôchodok z dôvodu, že jej zomrelý manžel P. L. nezískal ku dňu úmrtia potrebnú dobu zamestnania (aspoň štyri roky) a navrhovateľka tým nespĺnila podmienky vzniku nároku na vdovský dôchodok. Krajský súd dospel k záveru, že navrhovateľka nepreukázala splnenie uvedenej (zákonom stanovenej) podmienky, ani nepreukázala, že by poistenie jej nebohého manžela trvalo aspoň desať rokov. Keďže v dobe väzby od 29. decembra 1949 do 19. decembra 1953 manžel navrhovateľky nebol dôchodkovo poistený a nebol rehabilitovaný, nebolo možné túto dobu započítať do doby jeho poistenia podľa § 25 ods. 1 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii.

Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľka, pričom neuviedla žiadne konkrétne dôvody v čom vidí nesprávnosť napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa. Namietla iba, že zo strany súdu nie je záujem rešpektovať pri rozhodovaní o jej návrhu platný zákon č. 125/1996 Z. z. a žiadala, aby odvolací súd špecifikoval, či uvedený zákon je účinný, alebo ide len o kamufláž.

Odporkyňa nepovažovala dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľky za opodstatnené. Poukázala na skutočnosť, že navrhovateľka nepredložila ani v súdnom konaní žiadne nové dôkazy o tom, že podmienky nároku na vdovský dôchodok sú u nej splnené. Navrhla napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. bez pojednávania a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné vyhovieť.

Z obsahu spisov, vrátane dávkového spisu odporkyne, vyplýva, že navrhovateľka žiadosťou zo 4. decembra 2007 požiadala o vdovský dôchodok po manželovi P. L., ktorý zomrel —X.— Krajský súd v Bratislave rozsudkom z 29. októbra 2008, č. k. 6Sd 23/08-13, napadnuté rozhodnutie odporkyne z 2. januára 2008

potvrdil. Na odvolanie navrhovateľky Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením z 30. septembra 2009, sp. zn. 9So 28/09, uvedený rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, pričom sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, že dobu väzby manžela navrhovateľky nemožno považovať za dobu poistenia. Najvyšší súd však poukázal na skutočnosť, že krajský súd neskúmal, či navrhovateľka napadla opravným prostriedkom rozhodnutie odporkyne, ktorým rozhodla o vdovskom dôchodku navrhovateľky v roku 1954 a z akého dôvodu bola prvá žiadosť navrhovateľky o vdovský dôchodok zamietnutá výmerom č. 27/56/29/I. Najvyšší súd uložil krajskému súdu, aby sa zaoberal právoplatnosťou uvedeného výmeru a posúdil, či sa odporkyňa v jeho odôvodnení vysporiadala aj s nárokom na vdovský dôchodok podľa § 61 ods. 4 zákona č. 99/1948 Sb., resp. či navrhovateľka preukázala nové skutočnosti pre vznik nároku na vdovský dôchodok. Súčasne poukázal na skutočnosť, že preukázanie nových skutočností je dôkazným bremenom navrhovateľky, ktorá je povinná predložiť výmer číslo 27/56/29/I-2 o zamietnutí nároku na vdovský dôchodok.

Krajský súd po doplnení dokazovania zistil, že pôvodný spis odporkyne, týkajúci sa prvej žiadosti navrhovateľky o vdovský dôchodok po neb. P. L., bol skartovaný. V archíve súdu sa z obdobia rokov 1954 a 1955 nachádzajú len rozsudky; rozhodnutie vo veci vdovského dôchodku navrhovateľky sa medzi nimi nenachádza. Z tejto skutočnosti vyplýva záver, že navrhovateľka pôvodný výmer predchodkyne odporkyne č. 27/56/29/I na súde nenapadla. Uvedený výmer navrhovateľka v ďalšom konaní súdu nepredložila z dôvodu, že ho nemá a do súdneho spisu založila len fotokópiu žiadosti z 20. júla 1954. Nové skutočnosti a dôkazy na preukázanie potrebnej doby dôchodkového poistenia manžela navrhovateľka na výzvu súdu neoznačila, predložila len kópie korešpondencie s právnou predchodkyňou odporkyne a Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny.

Podmienky nároku na vdovský dôchodok v čase smrti manžela navrhovateľky (X.) upravoval zákon č. 99/1948 Sb. o národnom poistení.

Pre vznik nároku na vdovský dôchodok bolo potrebné, aby poistenec bol poistený v posledných piatich rokoch pred svojou smrťou aspoň štyri roky (§ 60 ods. 1, písm. d) v spojení s § 61 ods. 1 zákona č. 99/1948 Sb.).

Ak však poistenie trvalo aspoň desať rokov, považuje sa podmienka podľa odseku 1 vždy za splnenú, ak je doba od prvého vstupu do poistenia do dňa smrti poistenca vyplnená zo štyroch pätín poistením, s tým obmedzením, že doba od zániku poistenia nesmie byť dlhšia ako päť rokov (§ 61 ods. 4 zákona č. 99/1948 Sb.).

Navrhovateľka v konaní ani v odvolaní proti rozsudku krajského súdu žiadne nové skutočnosti nepreukázala, neuviedla žiadne konkrétne dôvody alebo námietky, ktoré by spochybňovali správnosť zistení a postupu odporkyne. Manžel navrhovateľky bol poistený iba v čase od 1. augusta 1938 do 30. septembra 1947; doba jeho poistenia od 1. októbra 1947 do 28. decembra 1949 nebola preukázaná. Počas väzby od 29. decembra 1949 do X. nebol zamestnaný a teda ani poistený. Keďže nebol ani rehabilitovaný podľa zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii, dobu väzby nebolo možné započítať do doby jeho poistenia.

Vzhľadom na uvedené mal aj odvolací súd za preukázané, že poistenie manžela navrhovateľky netrvalo aspoň desať rokov. Keďže manžel navrhovateľky nezískal potrebnú dobu poistenia, navrhovateľke nárok na vdovský dôchodok podľa zákona č. 99/1948 Sb. o národnom poistení nevznikol.

Zákon č. 125/1996 Z. z. o nemorálnosti a protiprávnosti komunistického systému neupravuje podmienky nároku na dávky dôchodkového zabezpečenia a neobsahuje ani žiadne ustanovenia, ktoré by umožňovali výnimky pri rozhodovaní o dôchodkových nárokoch. Podľa § 6 zákona tohto zákona zmiernenie niektorých krívd spáchaných na odporcoch komunistického režimu a na osobách, ktoré boli postihnuté jeho perzekúciami, upraví osobitný zákon.

Taký osobitný zákon, na základe ktorého by navrhovateľke vznikol nárok na vdovský dôchodok, nebol zákonodarcom prijatý.

Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľka v odvolacom konaní úspech nemala a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 30. júna 2011

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková